

# ادبیات عمومی و مجامعی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته‌در

جلد : ۵

سنه : ۳ ۲۳ جاذی الاول ۱۳۳۷ بازار ابرتنی ۲۴ شباط ۱۹۱۹ نوسرو — ۱۰۸

## فرانسه‌نك ظفري

پارسده ( قونقورد ) ميداننده فرانسه‌نك بيوك شهرلري نامنه مركزوز آبداتك ايچنده ( سترابورغ ) هيكلې ۱۸۷۱ سنه‌سندن برى مائتم تولى وچنكلاريله اورتولمىشى . آرم صره ، ولايتلردن كلن هيئتلىر ، مكتب شا كردانندن متشكل صفار بو آبدنك اوكنندن كچرلر ، ( الزاس ) ك خاطرهنى سلاملارلر ، وهمه حال برقاج داياله ياش دوكلرلردى .

فرانسه‌نك بو مائى بر آتش مقدس كې ادامه ايدلدى . غليه ملت ، ايكي اياالنك استرددينه منعطفدى . ( الزاس ) ايله ( لورن ) يالكىز لازم الاسترداد ايكي امانندن عبارت دكلدى : بونلر عيني زمانده فرانسه‌نك ك بللى باشلى رقيبى اولان وفرانسه‌يى ازمك صورتيله يوكسه‌لن آلمانياك وجوب اندراسنى معلىن ايكي مثال ايديلر .

موسيو ( توافيل ده‌لقاسه ) نك خارجيه نظارنشه نصبنه قدار فرانسه قوتى لايقيه طولايه‌مدىنى كې ، آلمانيان ماعدا سائر رقيبيليله ده اوزلاشه‌مامىشى . موسيو ( غاريثل آنوطو ) نك هنكام وزارتنده ، ( فاشودا ) ايشندن طولايى بيوك — برىتانيا

ایله فرانسه آرمسندم خر جیقمهیه رمق قالمشدی . فقط ، اوزون سنه لردنیری فرانسهیه محلوب وعادتا یاری فرانسه اولان قرال یدنجی ( مودوئرد ) ك انکلیز تحتنه جلوسی آرتق انکلیز فرانسه قانتک تاریخچه منتقل اولدیغنی اثبات ایتدی . ائتلاف و دادکارانه باشلادی . فرانسه نك بر تك رقیب قالمشدی : آلمانیا . فرانسه نك بر متفی ( روسیه ) ، بر مؤتلفی ( انکلتزه ) ، برده دوستی ( ایتالیا ) بولونبوردی . آلمانیا ایسه متحد بر حالد ایدی ، ایتالیا ، قیصرلرک حقیقی دکل ، رسمی بر متفی ایدی . . . . . آوستریا - مجارستان ایسه محتاج همت بر دده منزلده قالمشدی . اورنده بر شکسته بسته حکومت عثمانیه محلول قالیوردی که اولنکده اعراب اهمیتدن محلی یوقدی .

جریان عمومی ، حرب عم، می بی انتاج ایتدی . ( الجزیره الخضراء ) قونفرانسندن اول آز قالدی آلمانیا ایله فرانسه آرمسندم محاربه ظهور ایدیوردی . شو قادار که طرفینک تہیاتنی نہایت بولمادیغندن فاسک قسم کلیسی فرانسهیه ، فرانسه ( قونغو ) سنک بر جزئی آلمانیا به مرتحل اولق اوزره مسئله قاپاتلیدی .

فرانسه ده بادی قوام ، الحق ولاشک ، آلمانیا رقابتی ایدی . هر کون مار واسترداد کوتلری ایچون جالیشیوردی . ( له نون غایبه تا ) نك دیدیکی کی هر کس دائما ( الزاس - لورن ) ی دوشونویور ، و بلکه هیچ اوندن بحث ایتیوردی !

محاربه باشلادی . در حمله اولی فرانسه مغلوب اولیور کی کوروندی . بلجیقانن سوکره فرانسه نك ایالات شمالیه سی ، او کوزل صنعتکار یرلر استیلایه اوغرادی . حکومت ( بوردو ) یه چکلدی فقط عاقل اولدینی قدر احتیاطکار بر عسکر ، ( مارشال ژوفر ) ، ( مارن ) ملحمه کبراسندم آلمان آقینلری صاحبقرانانه طور دیردی . هنوز ائتلاف منظومه دولیه سنک بودرجه قوی اولمادینی رومانیانک ، ایتالیانک ، آمریقانک ائتلافه انضمام ایتدیکی برهنه کلمده ( ژوفر ) ك بومو فیتی فرانسه ایچون بر غلبه غمرا ایدی . فقط سوکره آلمانیا کسب قوت ایتدی . روسیه مندرس اولدی .

آلمانیا ، بر معتاد فرانسه یی تہدید ایدیوردی . پارس بومباردمان ایدلمهیه باشلادی . دنیانک اک ظریف و دانشدار عاصمه سی بولنان پاریسی آلمان کوللہلری دایک دمشیک ایتک ، ضبط ایله ، بلکه ، محله محله یاقق ایسته دیلر . ( مارن ) جانی آرقالدی ینه کچیلیوردی . بودفعه آلمانلری دفع ایتک وظیفه سی ( مارشال فوش ) م میسر اولدی . بوانساده بر بوجوق میلیون قدار آمریقا عسکری فرانسهیه امداد ایدیورلردی .

بو سرمه لرده بلغارلر ما کدونیا ده ، تورکک سوریه ده مغلوب اولیورلردی . بربری  
آردینه بلغارلر و تورکک طلب امان ایتدیلر . بونی آوستریا اولی ده آلمانیا تعقیب ایتدی .  
بعضیلری دیورلرکه آلمانیا حرباً دکل ، سیاسة مغلوب اولدی . محاصره ده قالدی . بزبو  
ادعاده دکلر .  
مغلوب اولدی ؛ نه ده .

دعوی ایدمه یز . آلمانیا کوزلجه مغلوب اولدی که بونی ( دی جوقونفت — آتی )  
محرری ( ماقسیمیلین هاردن ) صراحة اعتراف ایدیور . آلمانیا ، اوت ، مغلوب اولدی ؛  
اگر آمریکان امدادی موضوع مقال ایدوبده فرانسه نك ظفرینی کوجولتک ایتهرسه ک  
حقسز جیقاریز ، چونکه ، آمریکانک وزودندن جوق اولده فرانسلر ( مارن )  
محاربه سیله خصملرینی طور دیرمشر ، و . آلمانیا نك مظفریاتی بر جیقماز سوقاغه القا  
ایتملردی . بور حقیقت تاریخیه وعسکریه در .

فرقه لرك تفرقه یه دوشوردیکی ظن اولنان فرانسه نك بو حرب ایتاسنده سیق برمنظره  
وحدت اراشه ایتدی ده آریجه برظفر در .

فرانسه کاتمه مظهر اولدی . فرانسه نك کارلرینی و ضرلرینی بوجه آتی اجمال ایدمه یلرز .  
هایدی ضررلردن باشلایم :

اولا — فرانسه نك قطار شمالیه سی خراب و بیاب اولدی . بور لرك مجدداً اعمار و احیای  
ایچون بوتون فرانسه ملتک بویوک برجهد ابراز ایدم جکی شبهه سزدر . بوندن باشقه غالب  
کلن و آلمانیا اراضینی اشغالده برهوام اولاف فرانسه اغاب احتمال شکارینه ضرر و زیاتی  
اوده ته جکدر .

ثانیاً — فرانسه نك بویوک درد اجتماعی تقیل نفوس ایدی . مع التاسف  
( الزاس — لورن ) ک نفوس سندن پک فضلده ، تقریباً ایکی میلیون کنج و کزیده فرانسلر  
بو محاربه ده فدای نفس ایتدیلر . فرانسه نك علمایی ، ایوم ، هب مسئله نفوسینک حل ایلده  
مشغولدرلر .

ثالثاً — هر دولت محاربه کبی ، فرانسه ده بو حربده عظیم دیوناته و اقتصادی ضررلر  
کرفتار اولدی . تجارت بحریه سی سوندی . سفائی آزالدی . لکن ، بخئی اوزاتیمه لم ، چونکه ،  
هر محارب بودرد ایلده مضطربدر . بو مصیبت یالکمز فرانسه ده دکل ، کافه جهانه تارضدر .  
مسئله اجتماعی و اقتصادی بوتون عالم ایچون مشترکدر .

فرانسه‌ك كارلری شویله‌جه اختصار ایدیله بیلیركه بونك اك مهمنی اك صوكه براقیورز :  
اولا — فرانسه ، انكلمره ایله ائتلاف ایتدكدن صوكره یالكز آلمانیاك تهیدی  
آلتند قالمشدی . (راین) هرینك بری یاقته آلمانیاك كجه سیله فرانسه هان هان  
مدافعه سز قالمش و بلجیقاك بیطرفلی بیله بودولتی تجاوزدن اوزاق بولودیرمامشدی .  
آلمانیا مساحه و نفوس اعتباریله فرانسه دن بك بویوكدی . فرانسه بك نفوس ویا توقده  
اولدینی حالد آلمانیاكکی طاشیور ، و ، فرانسه ده بیله آلمانلر موفقیات اقتصادیه نائل  
اولورلردی .

بك محتملدی . آلمانیاك بویله تمامی تمامه منكشف اولمادن منهنم اولسی كر كدی كه فرانسه  
قورتولسون ، ایشه فرانسه ، بو حربده ، آلمانیاكدن قورتولایور . حتی (راین) ك بری  
طرفه ده كچرك اسباب مدافعه سنی تأمین ایدیور .

ناتیا — فرانسه كندیسی ایچون بر عزت نفس تمثالی اولان (الزاس - لورن) ن  
استرداد ایتدی . بویاكنجی ظفر ، آلمانیاك انهدامی قارشیننده ایكنجی درجه ده قالدیر .  
ثالثاً — فرانسه عزت نفس صاحبی ، حتی بر آرز مغرور برملت معظمه در . آلمانیاك  
غلبه سابقه سی فرانسه نی بك سارصشدی . هیچ ر فرانسر بیلمك كه (الزاس) كله سی  
تلفظ اولوندینی وقت موجودیتنده بر بحران طویماسون . فرانسه ایچین ایچین آغلیور ،  
لكن كم حیات ایدیوردی . داها فضله منكشف اولق ، داها فضله كورونك وجوام  
ملیه نی كوسترمك ایچون بر ظفره محتاجدی . كزیده متفكرلردن (ادگار كینه) بك  
برساله منده كورمشدم : بادی تكامل غلبه وظفردر . یونانستان قدیم ، آتجق (دارا)  
و (کی خسرو) . غلبه ایتدكدن ، (ماراطون) ، (سالامیق) ، (میقال) كونلرندن  
صوكره او مآثر بدیمه مدنیه نی كوسترمیلدی . ایشه ، فرانسه ، بوندن بویله ، بلكه  
برچو قلوبك ظن وقناعتی خلافت اوله رق ، حمله ظفرله فوق العاده ایلریله جكدیر . فكریجه  
بوقازانج ، دیگرلری كولكده براقیر .

فرانسه بك تكاملات و ترقیات كونا كونی بوتون عالم ایچون خیرلیدر . نهدن اعتراف  
ایتمه یلم ؛ فرانسه بویله متكامل و مترقی اولماسه ییدی بزوركلر ، سلطان سلیم ثالث عهدندن  
بری آر چوق هرره فیض مدنی به نائل اولدقه بونی نره دن آله بیلیرك ؟

۱۷۸۹ فرانسه انقلابی عالم حقوق بشر ، مشروطیت عهده لرینی نشر و تعمیم ایتدی .

حقوق بشردن ، مشروطیتدن باحت هیچ ریحله حقوقیه یوقدر که مؤلفی فرانسه دن مستفیض اولماسون ! بوفکر ، ایرکیچ هرملک کلیات قانونیه سنه کیرمشد . ۸۹ انقلابی حاضر لایان ( وولتیر ) ، ( روصو ) ، ( مونتسکیو ) آرتق بشریتک دهاته مشترکسی عدادینه داخل اولمشد .

ادوار استبدادنده بیله فرانسه ( ناپولهئون ) کتنظم ایندیردیکی ( قود ) لرله بشریت خدمت ایتمشد . اصول محاکات جزائیهمز ، اصول محاکمه حقوقیهمز ، تجارت و جزا قانونلرمز بوجیلاندن منقطدر . اگر بزم پیش انتخابمزد بویله کوزل برمشق بولونمسه یدی بزمه قرون وسطی دهه باشقه برغلظله حکمفرما اوله جقدی .

فرانسز ادبیاتی ادبیات جهانیه نفوذ و حلول ایتمشد . هانکی مللک ادبیاتی فرانسر بدیعیاندن ملهم اولمادی ؟ اگر شناسی مرحوم بزم فرانسه ده رهبرلک ایتمه یدی بزحالا ( شفیقنامه ) لر تحریریه اضاعه اوقات ایدم جکدک .

فرانسز فنونی عمده معلوماتدر . فرانسر بولور ، ملل سائر و خصوصیه آلمانلر او کشفیاتی تطبیق ایله عملی ساحلره کوتورورلر . دنیاده بشریت ، جسم بشره ک بویوک منفعتی تأمین ایدن ( میقروب ) نظریه سیدر . بونظریه طبابتی آلات اوست ایتمشد . بونک کاشف رهاکاری ( باستور ) ایسه برفرانسزددر .

فقط بومعلوم و بدیهی جدولی تطویل حاجت وارمی ؟ بوندن سوکره تأسفلره ، نوحه لره باشلایم که اتحاد و ترقی هیئت مرکزیه سی حکومتی بوحقائق آکلامه دی ، آکلامه مدی و بزی برشهر ایه سوق ایدم جکته عنعنهمزدن اوزاقلاشدیر برق جوقوره آندی .

اوزمان زنده اولان بر روسیه نک متفق دریالره حاکم برانکلتره ک مؤتلفی ، پک یاقینمزدده کی برایتالیانک دوستی فرانسه دن اییلک بکلیه جک بروضیت جغرافیه ده بولونوبوردق . دول مرکزیه یزدن اوزاقدی . اونلردن آنجق ضرر کله بیلیدی ، کار ملحوظ دکلدی . عقل و منطقک ، حساب و هندسه نک کوستردیکی یوللری براققدق و فرانسه یه اعلان جدال ایتدک ، ایتدک و بلامزی بولدق .

شیمدی ، ینه فرانسر دوستلرمزک انضمام مظاهریله بو کون یایه بیله جکمز یکانه شی ، اعتراف کبئرله برلکده ماضی بی اونوتمقددر . بو ماضی بی اونوتق فرانسه نک مقتضای عنعنهمسیدر ، اونی اونوتمه یه دعوت ایتدکده بزم بورجزددر .

( لاواله ) بك عثمانی تاریخی او قودیکز می ؟ بوتاریخ بالخاصه فرانسه ایله مملکتتمزك  
 مناسبته اهمیت و برنجی ( فرانسوا ) ایله سلیمان قانونی دورندن بری بومناسباتی تعقیب  
 ایتشدز . اوراده کوریلورکه بزا کثریا فرانسه ایله دوست ، برچوق دفعه لر متفق ، بك  
 نادرآده حرب ایتدك . تمنی ایدم که بو حربده شونادر کسوفلردن بری اولسون . عرفانا  
 کندیلرخی فرانسه یه اصلا بابانجی کورمه یں ترکار بویله برمحاسبه یه بك طرفداردرلر .  
 اقالیم شرقیده فرانسه بك تعالیسنه اك زیاده طرفدار عنصر بز . اتحاد و ترقینك بزم  
 جبراً قبول ایتدیردیکی و صمیمتک فرانسزلر اوزرندم تواید ایتدیکی غضب زائل اولونجه  
 کوروله جکدرکه ترکار اصلا انحصارکار برملت دکلدزلر ، و فرانسزلره ، فرانسزانه ، بوملتک  
 عرفانیات و بدیعیاته ، محضاً بر اثر نزاکت اولق اوزره دکل ، جانندن ، کوکلدن مجلوبدرلر .  
 بو حقیقی دوستلرمز بیلدیرم جک وساططه محتاجز . حقیقی حسیاتتمزک فرانسزلره بیلدیرلمی  
 ایسه بزم وجیهه مایه مزدر .

فورطونلر ، بورالر ، صاغاناقلر زائل اولوب احوال طبیعیه بتکرار باشلادینی وقت  
 کوروله جکدرکه بزم فرانسزلره اولان مناسباتتمز قانونی سلطان سلیمان زماننده کندن داها  
 صمیمدر . چونکه اومناسبات آمجق سیامی و دیپلوماتیق ایدی ؛ شیمدیکی مناسبات ایسه  
 برعصردن بری تاقی ایتدیگمز فرانسز عرفانی و بونک تولید ایتدیکی انجذاب روحی حاکمدر .

مهرل نوری